

Міністерство освіти і науки України
Київська міська рада
Асоціація міст України
Академія муніципального управління МОН України
Білоруський державний економічний університет (Республіка Білорусь)
Комратський державний університет (Республіка Молдова)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ФІНАНСИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

25 квітня 2014 р.

Київ – 2014

Міністерство освіти і науки України
Київська міська рада
Асоціація міст України
Академія муніципального управління МОН України
Білоруський державний економічний університет (Республіка Білорусь)
Комратський державний університет (Республіка Молдова)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ФІНАНСИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

25 квітня 2014 р.

Київ – 2014

Редакційна колегія:

Присяжнюк В. К.
Кондрашихін А. Б.
Савченко К.В.

Рецензенти:

Левковська Л. В., доктор економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу ДУ «Інститут економіки природокористування і сталого розвитку НАН України»;
Петкова Л. О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Черкаського державного технологічного університету;
Чернюк Л. Г., Заслужений діяч науки і техніки України, доктор економічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу соціальної інфраструктури Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України;
Шпильова В. О., доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки та менеджменту ПВНЗ «Європейський університет», Черкаська філія.

Організаційний комітет:

Безус П. І. – проректор АМУ, к.е.н., проф. (керівник секції); **Богдан Н. І.** – д.е.н., проф., проф. кафедри Національної економіки та державного управління Білоруського державного економічного університету (Республіка Білорусь); **Боронос В. Г.** – д.е.н., доц., проф. кафедри фінансів і кредиту Сумського державного університету; **Даній О. І.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки підприємства АМУ; **Кириленко О. П.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів Тернопільського національного економічного університету (керівник секції); **Кондрашихін А. Б.** – д.е.н., доц., завідувач кафедри державних та місцевих фінансів АМУ (керівник секції); **Кракашова О. А.** – директор ООО «Научно-исследовательский центр Экономики, математики и менеджмента» (Російська Федерація); **Левитская А. П.** – д.е.н., доц., доц. кафедри «Економіка» Комратського державного університету (Республіка Молдова); **Небрат В. В.** – д.е.н., с.н.с., завідувач відділу ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»; **Приходько Х. В.** – д.ю.н., проф., завідувач кафедри муніципального права АМУ (керівник секції); **Савченко К. В.** – к.е.н., доц. кафедри державних та місцевих фінансів АМУ (керівник секції); **Свстлов Б. Т.** – к.е.н., проф., заст. завідувача кафедри економіки АМУ; **Царенко О. В.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту АМУ; **Чала Н. Д.** – д.н.д.у., доц., доц. кафедри державних та місцевих фінансів АМУ (керівник секції).

Ф59 Фінанси в умовах модернізації регіональної економіки // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 квітня 2014 р. / Редакція В. К. Присяжнюк, А. Б. Кондрашихін, К. В. Савченко. – К.: Академія муніципального управління, 2014. – 169 с.

*Рекомендовано до друку вченою радою Академії муніципального управління
Протокол № 4 від 4 червня 2014 року*

Наукове видання

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, імен, збереження конфіденційної інформації, комерційної таємниці, персональних та інших даних й дотримання авторських прав.

УДК 336(477-32)
ББК 65.9(4Укр)26

© Міністерство освіти і науки України, 2014
© Академія муніципального управління, 2014
© Автори, 2014

ISBN 978-611-01-0641-2

ЗМІСТ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Фінанси в умовах модернізації регіональної економіки», тези доповідей, Резолюція конференції (25 квітня 2014 р.)

<i>Присяжнюк В. К.</i> Передмова.....	7
<i>Акименко В. В., Акименко О. Ю.</i> Фінансовий потенціал податків в структурі продуктивних сил регіону.....	8
<i>Беззубко Л. В., Генова А. А.</i> Фінансова складова ресурсів розвитку місцевого самоврядування.....	10
<i>Безус А. М.</i> Удосконалення систем управління фінансовим ринком.....	12
<i>Безус П. І.</i> Роль держави у формуванні фінансово-економічного механізму розвитку регіонів.....	14
<i>Белець Ж. А.</i> Програмно-цільове бюджетування на місцевому рівні в умовах обмежених фінансових ресурсів.....	16
<i>Бисловолова Н. М.</i> Комунікативні зв'язки відділу маркетингу та їх вплив на ефективність діяльності машинобудівного підприємства.....	18
<i>Білоус С. І.</i> Пріоритети фінансування регіональних страхових програм.....	21
<i>Бобровська О. Ю.</i> Підвищення ролі економічної політики у трансформаційних і модернізаційних процесах.....	22
<i>Бондаренко Г. В.</i> Кластерні ініціативи в європейських країнах та їх вплив на економіку регіону.....	23
<i>Бондаренко О. В.</i> Фінансування регіональної інфраструктури рециклінгу відходів і її ефективність.....	25
<i>Борисова В. А.</i> Екологічний аудит на регіональному рівні.....	27
<i>Борнос В. Г.</i> Роль і місце фінансового потенціалу території в державній фінансовій політиці.....	29
<i>Браташ М. А.</i> Оптимізація використання фінансових ресурсів у процесі відтворення житлового фонду.....	31
<i>Васильєва Т. А., Самусевич Я. В.</i> Роль податкової складової у фінансовому забезпеченні регіонів.....	33
<i>Віленчук О. М.</i> Категоріальний зміст страхування у світлі формування сучасного середовища ризикогенного типу.....	35
<i>Герасимук З. В.</i> Територіальна організація фінансових інститутів регіону.....	37
<i>Говорушко Т. А.</i> Європейський досвід децентралізації управління фінансово-економічною сферою регіону.....	39
<i>Гордієнко Л. А.</i> Гендерні підходи при формуванні фінансової політики місцевих органів влади.....	41
<i>Дармограй В. І.</i> Фінансові засади ринкових трансформацій регіональних господарських систем.....	43
<i>Дорина Е. Б.</i> Финансирование инновационного развития на региональном уровне.....	44

<i>Драчук Ю. З.</i> Інвестиційне забезпечення розвитку економіки регіону.....	46
<i>Дуб К. Ю.</i> Спеціальний режим оподаткування для суб'єктів малого бізнесу в Україні: завдання та перспективи розвитку.....	48
<i>Єгоричева С. Б.</i> Теоретичні підходи до аналізу інституційної структури регіональної банківської системи.....	50
<i>Жуковська В. В.</i> Розробка стратегії розвитку підприємства як фактор зміцнення фінансового стану	52
<i>Казюк Я. М.</i> Питання децентралізації управління системою місцевих бюджетів.....	54
<i>Качала Т. М.</i> Муніципалітети в управлінні інвестиціями	57
<i>Квасницька Р. С.</i> Інвестиційний потенціал страхових компаній як запорука забезпечення фінансових інтересів регіону	58
<i>Кириленко О. П.</i> Бюджетна децентралізація як альтернатива федералізації.....	59
<i>Кислинський С. С., Бутко М. П.</i> Наукова компонента новітнього економічного розвитку регіонів України.....	61
<i>Кізіма Т.О.</i> Доходи трудових мігрантів як джерело інвестиційних ресурсів регіону.....	64
<i>Кобушко І. М., Кваша Р. С.</i> Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні як засіб протидії впливу капіталу.....	66
<i>Козік М. О., Бутко М. П.</i> Принципи формування регіональної зовнішньоекономічної політики.....	68
<i>Кондрашихін А. Б.</i> Регіональні ринки страхових послуг України: перспективи та тенденції розвитку.....	70
<i>Кондрашихін А. Б.</i> Емісійно-фінансова активність регіону й бюджетний процес: пошук кореляції у Севастополі.....	72
<i>Кондрашихін А. Б.</i> Гендерний аспект підготовки кадрів вищої кваліфікації України: спеціальність «Гроші, фінанси і кредит»	73
<i>Копилова О. В.</i> Інфраструктура ринку цінних паперів у фінансовій системі регіону.....	74
<i>Корицунова О. П.</i> Підтримка і розвиток суб'єктів малого і середнього підприємництва як пріоритетний напрямок фінансових інтересів севастопольського регіону.....	77
<i>Кракашова О. А.</i> О мерах повышения эффективности государственного регулирования жилищно-коммунального комплекса региона.....	79
<i>Куракина С. С.</i> Организационно-финансовые аспекты антикризисной политики на предприятиях аграрного сектора.....	82
<i>Курило Л. І.</i> Проблеми фінансування та стимулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері України	84
<i>Курмасв П. Ю.</i> Сучасні проблеми державного фінансування галузі вищої освіти в Україні.....	86
<i>Кюркчу В. И., Левитская А. П.</i> Финансовые аспекты реализации стратегии социально-экономического развития АТО Гагаузия.....	88

<i>Ларина Т. В.</i> Перспективи використання державних фінансів і капітальних вкладень для модернізації економіки регіона: приклад Севастополя і Криму.....	90
<i>Льохин О. В.</i> Проблеми питання забезпечення і управління життєдіяльністю підприємств.....	92
<i>Льохина І. О.</i> Концептуальні основи побудови моделей мотивації трудової діяльності персоналу підприємств.....	93
<i>Леонов С. В., Височина А. В.</i> Оцінка фінансового потенціалу регіону у контексті реалізації бюджетної політики держави.....	95
<i>Максименко І. Я.</i> Методика оцінки ефективності коопераційних зв'язків підприємств машинобудування.....	97
<i>Мащевич Ю. М.</i> Проблеми фінансування регіональних інженерно-транспортних проєктів.....	99
<i>Маньковська Т. І.</i> Роль місцевих податків та зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів.....	102
<i>Небрат В. В.</i> Аксиологічні детермінанти фінансово-економічної модернізації.....	104
<i>Несенюк О. С.</i> Тенденції залучення іноземних інвестицій у євро регіони України.....	106
<i>Олейнікова Л. Г.</i> Позитивні аспекти впровадження бюджетного кодексу України.....	108
<i>Патіж Ю. С.</i> Механізм кластерних територіально-виробничих утворень для стимулювання регіонального розвитку з урахуванням протиріч у бюджетній політиці.....	110
<i>Пашкевич М. С., Лисунець К. П.</i> Негативні чинники бюджетного регулювання, які впливають на виникнення та розвиток територіальних соціально-економічних депресій.....	112
<i>Пашкевич М. С., Харченко М. О.</i> Соціально-економічний розвиток регіонів та розміщення продуктивних сил в контексті сучасної бюджетної політики України.....	114
<i>Пекиши С. В.</i> Визначення методів стратегічного управління ресурсозбереженням на підприємствах.....	116
<i>Пилипенко О. Є.</i> Інфляційні процеси в Україні: проблеми та шляхи врегулювання.....	119
<i>Писаренко І. В.</i> Методичні аспекти оцінки боргової безпеки України за існуючою шкалою.....	121
<i>Пісоцька Т. С.</i> Роль місцевих бюджетів в активізації соціально-економічного розвитку регіонів.....	123
<i>Постовойт А. А.</i> Основні джерела фінансового забезпечення соціальної сфери в регіонах України.....	125
<i>Рожманов В. В.</i> Забезпечення роботи машинобудівних підприємств програмними засобами розвитку територій.....	127
<i>Савенко А. Є.</i> Фінансова глобалізація: концепційні витoki та протиріччя.....	129

*Васильєва Тетяна Анатоліївна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри банківської справи;
Самусевич Ярина Валентинівна,
аспірант кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України», м. Суми*

РОЛЬ ПОДАТКОВОЇ СКЛАДОВОЇ У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РЕГІОНІВ

Формування фінансової бази органів місцевого самоврядування відіграє вирішальну роль з точки зору забезпечення економічно-соціального розвитку регіонів, оскільки підвищення фінансової незалежності територіальної громади є передумовою покращення ефективності процедури планування та використання коштів місцевого бюджету, що призводить до зростання актуальності пошуку стабільних джерел формування доходів місцевих бюджетів.

Домінантним джерелом доходів держави традиційно виступають податкові надходження, які можуть мати як цільовий, так і загальний характер. У контексті рівня органів влади, на які покладено повноваження щодо встановлення та скасування податків, розрізняють загальнодержавні та місцеві податки, при цьому з точки зору формування доходів місцевих бюджетів мають значення не лише місцеві, а й загальнодержавні податки, які можуть бути делегованими для зарахування до бюджетів різного рівня.

Відзначимо, що в Україні на сьогоднішній день справляються два місцеві податки та три місцеві збори, а також передбачена процедура розподілу між територіальними рівнями окремих загальнодержавних податків, що в цілому забезпечує близько 40% доходів місцевих бюджетів (див. таб.).

Таблиця

Питома вага податкових надходжень у структурі доходів місцевих бюджетів України у 2010-2013 рр., % (розраховано за даними [1])

Показник	Рік			
	2010	2011	2012	2013
Податкові надходження	42,39	40,26	38,11	41,26
У т. ч. податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості	32,26	29,98	27,30	29,53
податки на власність	1,20	0,37	0,30	0,26
збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів	6,14	7,12	6,77	6,79
внутрішні податки на товари та послуги	1,02	0,50	0,55	0,61
місцеві податки і збори	0,51	1,38	2,42	3,31
інші податки та збори	1,27	0,91	0,76	0,01

Аналізуючи структуру податкових надходжень у складі доходів місцевих бюджетів, відмітимо, що найбільшу питому вагу має категорія «податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості», частка якої, однак, дещо зменшується у останні роки порівняно з початком аналізованого періоду. На другому місці знаходяться збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів, частка яких дещо коливається протягом періоду дослідження. Привертає увагу той факт, що питома вага місцевих податків і зборів до прийняття Податкового кодексу становила менше 1% у структурі доходів місцевих бюджетів, при цьому варто позитивно відзначити тенденцію її перманентного зростання у період 2011-2013 рр., однак значення, зафіксоване на кінець досліджуваного періоду, є недостатнім для формування достатнього рівня автономії місцевих бюджетів України.

Дослідження структури доходів місцевих бюджетів показує, що податкові надходження складають близько половини надходжень, однак при цьому незадовільною залишається роль місцевих податків і зборів, частка яких є незначною та не може скласти надійне підґрунтя для виконання органами місцевого самоврядування покладених на них соціально-економічних функцій.

Відзначимо, що сучасний рівень розвитку міжбюджетних відносин в Україні передбачає наявність трансфертів з бюджетів вищого рівня до бюджетів нижчого рівня, що в цілому носить дотаційний характер та забезпечує стимулювання економічного розвитку територій, а тому можна констатувати необхідність підвищення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування, що можна досягти, у першу чергу шляхом реструктуризації вітчизняної податкової системи у напрямку зростання значимості місцевих податків і зборів, що у цілому позитивно вплине на стан регіонального розвитку з позиції формування стимулів для зростання податкових баз, що належать до юрисдикції територіальної громади.

Перелік використаних джерел

1. Виконання Державного бюджету [Електронний ресурс] / Веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: http://treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=212666&&documentList_stind=21

Наукове видання

Колектив авторів:

Акименко Віктор Васильович, Акименко Олена Юріївна, Безубко Лариса Володимирівна, Безус Алла Миколаївна, Безус Павло Іванович, Белец Жанна Аркадіївна, Белолова Наталя Миколаївна, Білоус Сергій Іванович, Бобровська Олена Юріївна, Бондаренко Ганна Володимирівна, Бондаренко Олексій Вікторович, Борисова Вікторія Анатоліївна, Боронос Вікторія Георгіївна, Браташ Мирослава Анатоліївна, Бутко Микола Петрович, Васильєва Тетяна Анатоліївна, Височинна Аліна Володимирівна, Віленчук Олександр Миколайович, Генова Аліса Анатоліївна, Герасимук Зоряна Вікторівна, Говорущко Тамара Андріївна, Гордієнко Людмила Анатоліївна, Дармограй Володимир Іванович, Дорина Елена Борисовна, Драчук Юрій Захарович, Дуб Катерина Юріївна, Єгоричева Світлана Борисівна, Жуковська Вероніка В'ячеславівна, Казюк Яніна Мирославівна, Качала Тамара Миколаївна, Квасницька Раїса Степанівна, Кириленко Ольга Павлівна, Кислинський Станіслав Станіславович, Кізіма Тетяна Олексіївна, Кваша Руслан Сергійович, Кобушко Ігор Миколайович, Козік Марина Олегівна, Кондрашихін Андрій Борисович, Копилова Ольга Володимирівна, Коршунова Олена Павлівна, Кураксина Светлана Савельєвна, Курило Людмила Ізидорівна, Курмасв Петро Юрійович, Кюркчу Виталий Іванович, Левитская Алла Петровна, Ларіна Тетяна Василівна, Лєонов Сергій Вячеславович, Лєпхєхін Олександр Васильович, Лєпхєхіна Інна Олександрівна, Лисунець Ксенія Павлівна, Максименко Ірина Яківна, Манцевич Юрій Миколайович, Маньковська Тетяна Іванівна, Небрат Вікторія Василівна, Несенюк Оксана Сергіївна, Олейнікова Людмила Григорівна, Папіж Олія Сергіївна, Пашкевич Марина Сергіївна, Пекшин Сергій Володимирович, Пилипенко Олександр Євгенович, Писаренко Ірина Вікторівна, Пісоцька Тетяна Станіславівна, Піун Маргарита Вікторівна, Постовойт Анна Андріївна, Присяжнюк Володимир Костянтинович, Рожманов Віктор Віталійович, Савенко Анна Євгенівна, Савченко Костянтин Вікторович, Самойленко Дар'я Володимирівна, Самусевич Ярина Валентинівна, Свіда Іванна Василівна, Світлий Дмитро Олександрович, Сидорова Антоніна Василівна, Соколенко Людмила Федорівна, Тімiргалєєва Ріна Ренатівна, Трейтяк Ольга Віталіївна, Федоренко Анатолій Васильович, Федоренко Валентин Григорович, Федоренко Марія Станіславівна, Філіпенко Тетяна В'ячеславівна, Харів Руслан Ігорович, Харченко Марина Олександрівна, Чала Ніна Дмитрівна, Череп Алла Василівна, Череп Олександр Григорович, Чистякова Світлана Валеріївна, Чукаєва Ірина Костянтинівна, Чумаченко Ольга Григорівна, Шевчук Андрій Васильович.

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ:
«ФІНАНСИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ»

25 квітня 2014 р.

За загальною редакцією В. К. Присяжнюка, А. Б. Кондрашихіна, К. В. Савченка

Відповідальний за випуск: А. Б. Кондрашихін
Дизайн обкладинки О. С. Феріна

Підписано до друку 25.05.2014 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Замовлення № 97-3/10. Наклад 100 прим.
Ум.-друк. арк. 7,35

Видавництво «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20, м. Київ
сайт www.cul.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2458 від 30.03.2006 р.